

Mottagare
Regionstyrelsen

Nationellt hyrbemanningsavtal för läkar- och sjukskötersketjänster

Förslag till beslut

- Regionstyrelsen beslutar att Region Gotland lämnar en avsiktsförklaring om att delta i den nationella gemensamma upphandlingen av hyrbemanning, samordnad av Sveriges Kommuner och Regioner (SKR).

Sammanfattning

Sedan 2016 har Sveriges regioner, i samverkan med Sveriges Kommuner och Regioner (SKR), bedrivit ett långsiktigt arbete för att minska beroendet av hyrbemanning. Det nationella hyrbemanningsavtalet har varit en central del i detta arbete. Avtalet har minskat konkurrensen mellan regionerna, motverkat osunda marknadsförhållanden, säkerställt rimliga ersättningsnivåer och bidragit till att fler medarbetare valt anställning i regionernas egen verksamhet.

Region Gotland behöver ta ställning till fortsatt deltagande i den nationella gemensamma upphandlingen av hyrbemanning. Upphandlingen samordnas av SKR på uppdrag av samtliga 21 regioner och syftar till att säkerställa fortsatt samordning, kostnadseffektivitet och beredskap när nuvarande avtal löper ut vid utgången av 2027. För att upphandlingen ska få avsedd effekt krävs deltagande från samtliga regioner.

Erfarenheterna från det nuvarande nationella avtalet, som trädde i kraft den 1 januari 2024, är genomgående positiva. Inom hälso- och sjukvården har det dock saknats fullt utbyggda systemstöd för att på ett sammanhållet sätt följa hur kostnaderna utvecklats som en direkt följd av avtalet. Trots detta är den samlade bedömningen att avtalet har bidragit till lägre kostnader, främst genom lägre ersättningsnivåer. Enbart regleringen av ersättning för bostäder i samband med hyrbemanning bedöms ha inneburit en kostnadsminskning om cirka 10 miljoner kronor per år. Avtalet har därutöver bidragit till minskad användning av hyrbemanning, upphörda direktupphandlingar samt stärkt beställarroll för regionerna. Både hälso- och sjukvårdsnämnden och socialnämnden har informerats om ärendet och tagit informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Sedan 2016 har Sveriges regioner, i samverkan med SKR, bedrivit ett långsiktigt och gemensamt arbete för att minska beroendet av hyrbemanning.

Arbetet har haft flera övergripande syften: att säkerställa en trygg och kontinuerlig vård för patienterna, att främja en god arbetsmiljö för regionernas medarbetare, att upprätthålla hög kvalitet och patientsäkerhet, att öka kostnadseffektiviteten samt att stärka regionernas robusthet och beredskap vid exempelvis kriser och störningar.

Som en del av detta arbete har regionerna samverkat kring ett nationellt hyrbemanningsavtal, baserat på gemensamma ställningstaganden och en gemensam avsiktsförklaring. Det nationella hyrbemanningsavtalet har varit en central del i detta arbete. Avtalet har minskat konkurrensen mellan regionerna, motverkat osunda marknadsförhållanden, säkerställt rimliga ersättningsnivåer och bidragit till att fler medarbetare valt anställning i regionernas egen verksamhet.

Den nuvarande avsiktsförklaringen och tillhörande avtal löper ut i samband med att nuvarande avtal upphör vid utgången av 2027. För att upprätthålla de effekter som hittills uppnåtts och för att motverka en återgång till ökad konkurrens mellan regionerna, högre kostnader och sämre förutsättningar för långsiktig kompetensförsörjning, bör Region Gotland även fortsättningsvis omfattas av ett nationellt samordnat avtal som reglerar villkor, ersättningsnivåer och processer för hyrbemanning på ett enhetligt sätt.

Genomförande och effekter av nuvarande avtal

Det första gemensamma avtalet började gälla den 1 januari 2024 och infördes successivt i samtliga regioner under året. Samtliga regioner har varit avtalstroga, vilket lett till:

- upphörda direktupphandlingar,
- förbättrad transparens och kontroll,
- förbättrad kvalitet i bemanningslösningar,
- stärkt beställarroll för regionerna,
- minskad användning av hyrbemanning i samtliga regioner under 2024.

Kommande gemensam upphandling

Mot bakgrund av avtalets positiva effekter beslutade regiondirektörerna i maj 2025 att inleda arbetet med en ny gemensam upphandling. Upphandlingen genomförs inom ramen för SKR:s regelverk och finansieras gemensamt av regionerna, där varje region bidrar med en lika stor andel av projektkostnaden.

För Region Gotland är det två förvaltningar som påverkas av ett sådant avtal. Socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Inom hälso- och sjukvården har det saknats fullt utbyggda systemstöd för att på ett sammanhållet sätt följa hur kostnaderna utvecklats som en direkt följd av avtalet. Trots detta är den samlade bedömningen att avtalet har bidragit till lägre kostnader, främst genom lägre ersättningsnivåer. Enbart regleringen av ersättning för bostäder i samband med hyrbemanning bedöms ha inneburit en

kostnadsminskning om cirka 10 miljoner kronor per år. Avtalet har därutöver bidragit till minskad användning av hyrbemanning, upphörda direktupphandlingar samt stärkt beställarroll för regionerna. Socialnämndens nyttjande av avtalet är begränsat, men avtalet bedöms även vara av värde för den kommunala hälso- och sjukvården.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att Region Gotland bör delta i den nationella gemensamma upphandlingen av hyrbemanning. Detta för att fortsatt kunna hålla nere kostnader, säkerställa kvalitet och stärka regionens långsiktiga bemanningsförmåga.

Beslutsunderlag

- Missiv från Sveriges Kommuner och Regioner om deltagande i nationell upphandling av hyrbemanning
- Protokollsutdrag Hälso- och sjukvårdsnämnden § 107, 2025-12-04
- Protokollsutdrag Socialnämnden § 217, 2025-12-03

Regionstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Regiondirektör

Lotta Israelsson
HR Direktör

Skickas till

- Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Regiondirektören